

Cover Page

స్వాతంత్రోద్యమ కాలం నాటి కన్నడ సమాజం (గృహభంగం నవల ఆధారంగా)

జి. పేరిం దేవి,
తెలుగు అధ్యాపకులు,
ప్రభుత్వ ఆదర్శ పాఠశాల,
కళ్యాణదుర్గం
అనంతపురము జిల్లా (ఆం.ప్ర)
సెల్: 99660 88201
perindevisku@gmail.com

మహాభారతం మీద అనేక సంవత్సరాలు పరిశోధన చేసి, అందులోని పాత్రలు కూడా మనలాంటి మామూలు మనుషులైననీ, వాళ్ళకు కూడా సుఖదుఃఖాలు ఉంటాయనీ, తనదైన శైలిలో భారతానికి కొత్త అర్థం చెప్పి మనల్ని కూడా భారతకాలం నాటికి తీసుకెళ్ళి తన “పర్వ” నవలతో మమేకం చేసే మనం చూస్తున్న మహారచయిత, కన్నడ సాహిత్య ప్రతినిధి సంతేశివర లింగన్నయ్య భైరప్ప (ఎస్.ఎల్. భైరప్ప).

ఎస్.ఎల్. భైరప్ప 1931 జూన్ 20 కర్ణాటక రాష్ట్రంలోని హాసన్ జిల్లాలోని సంతేశవరలో జన్మించారు. భిత్తివీరి ఆత్మకథ (Bitti). తల్లి గౌరమ్మ. తల్లి ప్రభావం భైరప్ప మీద చాలా ఉందని చెప్పవచ్చు. తల్లి, అన్నలిద్దరూ ప్లేగువ్యాధితో చనిపోవడంతో తన చదువు మధ్యలోనే ఆగిపోయింది. తల్లిమరణం భైరప్ప జీవితాన్ని చాలా కుదిపేసింది. పిల్లలపట్ల తండ్రి ఏమాత్రం బాధ్యత లేకపోవడం, అణాపైసా సహాయం చేయని బంధువుల కఠినవైఖరి ఇవన్నీ భైరప్ప జీవితం మీద చాలా ప్రభావం చూపాయి. తమ్ముడు చనిపోతే శవం మోసే వారెవ్వరూ లేక ఆ శవాన్ని భుజానవేసుకొని మరో చేతితో కుండ పట్టుకొని ఒక్కడే శ్మశానానికి వెళ్ళి అంత్యక్రియలు నిర్వహించడం వంటివి చదువుతూ ఉంటే కన్నీళ్ళు ఆగవు. అప్పుడు అతని వయస్సు కేవలం పద్నాలుగు సంవత్సరాలు.

కొన్ని సందర్భాలలో తన ఊరిలో ఉన్న పతివ్రతా స్త్రీలకన్నా శరీరాలు అమ్ముకునే వేశ్యలలో ఎంతో కనికరం, మానవత్వం చూశానంటారు భైరప్ప. అలాంటి సమయాల్లోనే చేసేవృత్తి కన్నా, పుట్టిన కులం కన్నా గుణం ప్రధానమనే నమ్మకం బలంగా ఆయన మనస్సులో బలమైన ముద్రవేశాయి. మంచితనం వల్లే మనిషిని గౌరవించాలనే జీవిత పాఠాన్ని చిన్నవయస్సులోనే ఒంటపట్టించుకున్నారు.

Cover Page

ఎన్నికష్టాలు ఎదురైనా తన చదువును ఏమాత్రం అశ్రద్ధ చేయలేదు. చదువుకోసం ఎన్నో పనులు చేశారు. కూలిపనులు, హోటల్లో పనిచేయడం, ముంబయిలో రైల్వేపోర్టర్గా ఇలా ఎన్నోపనులు చేశాడు. తనకు చదువు తప్ప మరోమార్గం లేదని కాలేజీలో చేరారు. నిరంతరం పుస్తకాలతో, గ్రంథాటయాల్లో గడిపేవారు. అలాంటి సమయంలో తన గురువులు తనకు చాలా సహాయం చేశారు. ఫిలాసఫీ భైరప్పకు ఇష్టమైన విషయం. ఎన్నో గొప్ప గ్రంథాలను తన చిన్నతనంలోనే చదవగలిగారు. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే డిగ్రీలకోసమో, సర్టిఫికేట్ల కోసమో ఆయన చదవలేదు. నిరంతరం తన బాధలను మరచిపోవడం కోసం పుస్తకం ఒకమార్గంగా ఎంచుకున్నారు.

బి.ఏ ఆనర్సు - మైసూరు విశ్వవిద్యాలయం నుండి పూర్తయింది. యం.ఏ ఫిలాసఫీలో బంగారు పతకం పొందారు. పిహెచ్.డి సిద్ధాంత గ్రంథం (Doctor of Philosophy) - Satya Mattu Soundarya (Truth and Beauty) అనే అంశం మీద Maharaja Sayajirao University of Baroda నుండి పొందారు.

భైరప్ప గారి చాలా నవలలు అనేక భారతీయ భాషలోకి అనువాదమయ్యాయి. గడచిన 25 సం॥లలో కన్నడలో విపరీతంగా అమ్ముడుపోయిన నవలలు ఈయనవే! గడచిన 12 సం॥లో మరాఠీ, హిందీ భాషలలో ఎక్కువ పుస్తకాలు అమ్ముడుపోయిన రచయిత కూడా! కన్నడలో 26 నవలలు రాశారు. ఈనవలలన్నీ చాలా పునరుద్ధరణలు పొందాయి.

భైరప్ప నవలలు: సాహిత్య బంధార ప్రచురణలు

1. గత జన్మ మతేగరు - కథేగలు (1955), 2. భీమకాయ - (1958), 3. బెళకు మూడిటు (1959)
4. ధర్మశ్రీ (1961), 5. దూరసరిదారు (1962) 6. మాటదాన (1965), 7. వంశవృక్ష - (1965),
8. జలపాట (1967), 9. నాయి నెరకు (1968), 10. తబ్బిలియునీనదెమగనె (1968), 11.
- గృహభంగ (1970), 12. నిరాకరణ (1971), 13. గ్రహణ (1972) 14. దాటు (1973) 15.
- అన్వేషణ (1976) 16. పర్వ (1979) 17. నెలె (1983) 18. సాక్షి (1986) 19. అంచు (1990)
20. తంటు (1993) 21. సార్థ (1998) 22. మంద్ర (2001) 23. ఆవరణ (2007) 24. కవకు (2010)
25. యాన (2014) 26. ఉత్తరాకాండ (2017) ఆటోబయోగ్రఫీ - భిత్తి () (1996)

ఈ నవలలో కొన్ని సినిమాగా కూడా వచ్చాయి

Cover Page

1. వంశవృక్షం (1972) కన్నడ 2. వంశవృక్షం (1980) తెలుగు 3. తల్లిలియునీనదె (1977) 4. మాటదాన (2001) 5. నాయి-నెరళు (2006)

టెలివిజన్ సీరియళ్ళు: 1. గృహభంగ (కన్నడ) 2. దాటు (హిందీ)

అవార్డులు:

1. వంశవృక్ష నవలకు కన్నడ సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు 1966.
2. “దాటు” నవలకు కన్నడ సాహిత్య అకాడమీ, కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డులు - 1975
3. సరస్వతీ సమ్మాన్ - 2010 ‘మంద్ర’ నవల
4. నేషనల రీసర్చ్ ప్రొఫెసర్ - 2014
5. సాహిత్య అకాడమీ ఫెలోషిప్ - 2015
6. పద్మశ్రీ అవార్డు - 2016
7. పద్మభూషణ్ - 2023

సాహిత్య విమర్శ గ్రంథాలు:

1. సాహిత్య మత్తు ప్రతీక - 1967, 2. కథేమత్తు - కథావస్తు -1969, 3) నానకె భరె యుత్తెనె -1980 (నేనెందుకు రాస్తాను) 4. సందర్భ- సంవాద - 2011, 5. సాక్షి-పర్వ -2019.

భైరప్ప గారి తెలుగు అనువాద నవలలు:

1. గృహభంగం, 2. వంశవృక్షం, 3. నిరాకరణ, 4. దాటు, 5. పర్వ, 6. ఆవరణ

గృహభంగం:

భిత్తిలో అంత సమగ్రంగా కాకుండా కొంతవరకు గృహభంగంలో కూడా భైరప్ప తన జీవిత విశేషాలను గురించి చర్చించారు. గృహభంగంలో తన జీవిత విశేషాలు అనడం కన్నా తన తల్లి పడ్డ కష్టాల గురించి సమగ్రంగా రాశారు. ఈ పుస్తకం భిత్తి రెండూ చదివి నేటి యువతరం చాలా స్ఫూర్తి పొందవచ్చు. జీవితాన్ని ఎదుర్కొనే మనోధైర్యాన్ని, ఓటమిని ఎదరించే శక్తిని ఇచ్చే పుస్తకాలు ఇవి.

Cover Page

గృహభంగం నవల 1920-45 మధ్య జరిగిన కన్నడ గ్రామీణ జీవితాన్ని తెలుపుతుంది. ఈ నవలలో కథావస్తువు కంటే పాత్రలకి ఎక్కువ ప్రాధాన్యత నిచ్చాడు ఈ నవల కథాకథన విధానంలో విశిష్టత ఉంది. మంచినవలకి కావల్సిన లక్షణాలన్నీ ఈనవలలో ఉన్నాయి. “గృహభంగం” మన జీవితాన్నే చిత్రిస్తుందా! అన్నంత ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. కన్నడ సాహిత్యంలో ఈ నవల చాలా గొప్పనవల.

ఈనవలలో ప్రధానపాత్ర నంజమ్మ. చెన్నిగరాయలుతో వివాహం జరుగుతుంది. ఈ చెన్నిగరాయలు కడుపే కైలాసం అనుకునే రకం. ఈయనకు సంసారం కానీ, భార్య పిల్లలు ఇవి ఏవీ పట్టవు. తండ్రి రామణ్ణు నుండి వారసత్వంగా వచ్చిన కరణీకం లెక్కలు రాయలేక, ఆవూరి మునసబు శివలింగే గౌడకి సంఠికి ఇంత (పోటీగె) కింద ఇచ్చి రాయించేవాడు. ఈ చెన్నిగరాయలుకి కరణీకం లెక్కలు ఎలారాయాలో తెలీదు. నేర్చుకోవాలన్న కుతూహలం కూడా లేదు. కరణీకం ద్వారా వచ్చే డబ్బు మాత్రం కావాలి. ఇలాంటి చెన్నిగరాయలుకి నంజమ్మతో వివాహం జరుగుతుంది. చెన్నిగరాయలు అప్పణ్ణయ్య చిన్నప్పుడు చేసిన అల్లరిచేష్టలకు శివలింగే గౌడ వారి ఆస్తిని తనఖా రాయించుకుని ఉంటారు. చెన్నిగరాయలతో నంజమ్మకు వివాహం జరిగిన కొద్దిరోజులకు ఈ వివాదాన్ని అత్త గంగమ్మ రేవణ్ణశెట్టి సహకారంతో కోర్టు దాకా తీసుకెళుతుంది. కోర్టులో కేసు ఓడిపోయి గంగమ్మ ఆస్తిని, ఇల్లును కూడా శివలింగే గౌడకు ఇవ్వాలివస్తుంది. ఈగౌడ కరణీకాన్ని కూడా హస్తగతం చేసుకోవాలని చూడడంతో నంజమ్మ తన తండ్రి కంఠిజోస్యులకు విషయం చెబుతుంది. చివరికి కంఠిజోస్యులు శివలింగని దగ్గరకు వచ్చి ఇది మహారాజు సర్కారు దివాన్ మీర్జా సాహెబ్ గారి హుకుం గాంచాత్ చల్తానై, వారే బాం చోత్ భాడకావ్ తాత్తుకొడుకా! సర్కారు పేరు చెప్పి తిన్నావా! ఉరికంబమెక్కించాలి నిన్ను అని యూరోపియన్ ఇంగ్లీషు దొరలనుండి ఆర్డర్ వచ్చింది. “ఇన్కో హాత్కో బేడీలగావ్” అని తన దర్పంతో కంఠిజోస్యులు చెన్నిగరాయలకు కరణీకం ఇప్పించాడు. కానీ, కరణీకం లెక్కలు రాయడం చెన్నిగరాయలకు వస్తేకదా! చివరికి నంజమ్మ దేవనరసయ్య అనే వ్యక్తితో చెప్పించుకొని రాయడం మొదలుపెడుతుంది. కరణీకం లెక్కలు రాయడమే కాదు సంసారాన్నే తన నెత్తిన వేసుకుంది.

షేగు వచ్చిన తర్వాత కరువు కూడా సంభవిస్తుంది. ఆ కరువుకి తట్టుకోలేక వేరువెల్లంకి, జనప దుంప లాంటివి తిని కడుపు నింపుకునేవాళ్ళు. ఆ వేరువెల్లంకి, జనప దుంప లాంటివి కొద్దిరోజులు

Cover Page

తినేసరికి అందరికీ విరేచనాలు పట్టుకున్నాయి. ఆ తర్వాత గజ్జి లాంటి రోగం అంటుకుంటుంది. నంజమ్మకు తన పిల్లలకు కూడా ఈ రోగం అంటుకుంటుంది. ఊరు మొత్తానికి కూడా ఈ రోగం అంటుకుంటుంది. ఆ గజ్జిని గీకే సరికి వుండు చీము కారేది. ఇలా ఈ రోగంతో ఊరంతా సతమత మవుతున్న సమయంలో ఆకాశంలో పెద్దగా గరుడపక్షి లాంటిదేదో వెడుతోంది. రెక్కలాడించడం లేదు ముక్కులేదు. కానీ తోకలాంటి దేదో వుంది. రెక్కల్లా రెండు వేపులా ఏవోవున్నాయి. ఊరిమీద నుండి వెళ్ళేటప్పుడు అందులోంచి కాగితాలు పడ్డాయి. పైన వెళ్ళింది విమానమనీ, వెనక ఎప్పుడూ చూడకపోయినా చాలా మందికి తెలిసిపోయింది.

పై నుంచి పడ్డ కాగితాల్లో ఇలా రాసుంది. “ఇప్పుడు యుద్ధం జరుగుతోందట యూరపుదేశంలో జర్మనీవాళ్ళు ముందుకు చొచ్చుకువస్తున్నారట. జపాను వాళ్లు ఇండియాను కబలించడానికి వస్తున్నారు. మైసూరు దేశం మీద కూడా బాంబులు పడవచ్చు. విమానాలు వచ్చినప్పుడు జనం బయటకు రాకూడదు. ఉన్నచోటే బోర్లా పడుకోవాలి. శత్రువులు వెనక్కి తరమడానికి, యుద్ధనిధికి ప్రజలంతా సహాయం చేయాలి అని అందులో రాశారు. చివర విజయం అని ఉంది.

ఈ సంఘటన జరిగిన కొద్దిరోజులకు రెవెన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ రామసంద్రానికి వచ్చారు. యుద్ధ నిధికి సహాయం చేయాలని సర్కారువారి ఆజ్ఞ అయింది. ఇంగ్లండు చక్రవర్తి డబ్బులేకుండా యుద్ధంలో గెలవటం సాధ్యం కాదు ప్రజలు తమశక్తి కొలది ఇవ్వాలని చెప్పారు. అలా రెవెన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ ఆజ్ఞ మేరకు రామసంద్రంలో వంద రూపాయలు వసూలయ్యింది. ఎక్కడో జరుగుతున్న యుద్ధం కన్నడ ప్రాంతంలోని నిరుపేద సామాన్య ప్రజలమీద కూడా ప్రభావం చూపింది.

రామణ్ణ బడి నుండి ఇంటికివచ్చేసరికి వాడి చొక్కాకు 'V' అన్న ఆకారంలో అచ్చువేసిన రంగు కాగితాన్ని గుండుసూదితో గుచ్చుకొని వచ్చాడు. రామణ్ణ తన తల్లియిన నంజమ్మతో మాస్కూల్లో కుర్రాళ్ళందరి చొక్కాలకి 'V' తగిలించి ఊరేగించారు. ఇంగ్లీషులో 'V' అంటే విక్టరీ అని అర్థం. అంటే యుద్ధంలో మనకంతా జయంకలగనీ అని అర్థమని తల్లితో చెప్పాడు. ఇది రెండవ ప్రపంచ యుద్ధకాలంలో జరిగిన విషయం.

ఈ నవలలోని విశ్వం నంజమ్మకు చివరి సంతానం. కూతురు పార్వతి, పెద్దకుమారుడు రామణ్ణ ప్లేగువ్యాధితో ఒకేరోజే కొన్ని గంటల వ్యవధిలో తల్లి ఒడిలోనే చనిపోతారు. విశ్వానికి కూడా

Cover Page

షేగు తగులుతుంది. కానీ అప్పుడప్పుడే వచ్చిన షేగుమందుని ఇప్పించడంతో బతికిపోతాడు. చాలా అల్లరిపిడుగు. ఈ విశ్వం తల్లితో పాటు ఉంటూ సొంత ఊరిలోనే చదువుకుంటూ ఉంటాడు. ఒకరోజు స్కూలు ముందు ఆడుకుంటూ పాముని కొట్టడంతో అది పుట్టలోకి వెళ్ళిపోతుంది. అది గమనించి మిగతాపిల్లలు తలలయిన నంజమ్మకు విషయం చెబుతారు. నంజమ్మ ఇద్దరు పిల్లల్ని పోగొట్టుకొని ఈ విశ్వమీదే ఆశలన్నీ పెట్టుకొని జీవిస్తోంది. ఈ విశ్వం అల్లరి అణగారని, కొడుకు ప్రయోజకుడు కావాలని తన పుట్టినిల్లు నాగాలాపురంలో వదిలొస్తుంది. నంజమ్మ అన్న కల్లేశుకు ఎలాగో పిల్లలు లేరు. తన కొడుకులాగా చూసుకుంటారని, విశ్వం బుద్ధిగా చదువుకుంటాడని ఆశపడుతుంది.

విశ్వం నాగాలాపురంలో ఒకరోజు ఉదయం పలకా, పుస్తకాలు తీసుకొని స్కూలుకి వెళ్తున్నాడు. ఎంతోమంది పిల్లలు ఆదారిలో వెళ్తున్నారు. ఆ గుంపు ముందు వరసలో తెల్ల అంగీలు, తెల్ల టోపీలు ధరించారు. వాళ్ళ చేతుల్లో జెండాలున్నాయి. అందరికంటే ముందువెళ్తున్న వ్యక్తి “భోలో భారతమాతకి” అని, మహాత్మాగాంధీకి అని నినదిస్తున్నారు. మిగతా వాళ్ళు ‘జై’ అని అంటారు. ఆయనింకా కేకలేస్తూ ఉంటే మిగతావాళ్ళు ‘జై’ అని అంటూ జాతరలాగా సాగుతోంది గుంపు. అదిచూసిన విశ్వానికి ఎంతో ఉత్సాహమనిపించింది. అలా అనడం విశ్వానికి నచ్చింది. అలావెళ్తున్న గుంపు ముందుకు వచ్చి విశ్వమే ‘భోలో భారతమాతాకీ’ అని కేకేశాడు. అందరూ జై అన్నారు. ముందున్న కొందరు విశ్వం వీపుతట్టి “తెలివైన కుర్రాడివి నువ్వే చెబుదువురా” అని జెండా ఇచ్చారు. విశ్వం ఎంతో సంతోషంతో గట్టిగా అరుస్తూ జెండా పుచ్చుకొని అందరికన్నా ముందు నడిచివెళ్ళాడు. ఇలా 10 సం॥లుకూడా లేని విశ్వం మీద ఆనాటి స్వాతంత్ర్యకాంక్ష ఎంత బలంగా నాటుకొని ఉందో మనం ఈ సంఘటన ద్వారా తెలుసుకోవచ్చు.

అలా మొదలైన ఆ గుంపు చివరకు ఒక మైదానంలో కలిసారు. విశ్వానికి జెండా ఇచ్చిన వ్యక్తి మైకు దగ్గరకు వచ్చి మాట్లాడుతున్నారు. “సోదరసోదరీమణులారా! ఇప్పుడు మనదేశం ఎర్రకోతుల చేతుల్లో పడి నలిగిపోతోంది. వాళ్ళు మన వెండి, బంగారాన్ని దోచేస్తున్నారు. మన దేశమాతకు స్వతంత్రం సంపాదించడానికి మనమంతా పాటుపడాలి. ఇప్పుడు మనమంతా యుద్ధానికి తయారవుతున్న సిపాయిలం అని ఆయన మాటలు గట్టిగా వినపడుతున్నాయి.

అక్కడినుండి ఆ గుంపంతా చెన్నరాయ పట్టణంలో సభకు బయలుదేరారు. ఆ గుంపుతో పాటు

Cover Page

విశ్వం (బహుశా ఖైరప్ప) దాదాపు ఎనిమిది మైళ్ళు ఎన్నెన్నో ఊర్లుదాటి మధ్యాహ్నానికి చెన్నరాయపట్టణం చేరారు. అందరికీ అంతవరూ నీళ్ళు, భోజనాలు ఏమీలేదు. అందరూ స్వాతంత్ర్య దీక్షతోనే ముందుకు నడిచారు. అందరి మనస్సులోనూ కేవలం స్వాతంత్ర్య కాంక్ష మాత్రమే వాళ్ళకు నీళ్లు, అన్నం ఏవీ రుచించలేదు.

అందరి భోజనాలయ్యాక ఒకతను బాబు నువ్వు ప్రసంగిస్తావా అని విశ్వాన్ని అడిగాడు. ప్రసంగం అంటే అని అడిగి తెలుసుకొని, సరే మాట్లాడుతానని వెళ్ళాడు. పెద్దసభ, జనం అలుగుపారేలా చెరువులో నీళ్ళు చేరినట్టు జనం పోగై వున్నారు. విశ్వం భయపడుతూనే “బోలో భారత మాతాకీ” జై అని అన్నాడు. లొడుస్పీకరులో నుండి ‘జై’ అని మరింత గట్టిగా వినపడింది. విశ్వం ఆ శబ్దం విని ఎంతో ఉత్సాహంతో మరో ఎనిమిది, తొమ్మిది నినాదాలు చేశాడు. అన్నింటికీ జనం జైజై అని అన్నారు. అప్పుడు మరింత ఉత్సాహంతో విశ్వం “సోదరులారా! సోదరీమణులారా! మీకు తెలుసుకుదా! మన భారతమాత చేతులకీ, కాళ్ళకీ సంకెళ్ళు వేశారు. మనల్ని బానిసల్ని చేసి ఈ ఎర్రకోతులు మనల్ని దోచేస్తున్నారు. మీరెవరూ పన్నులు చెల్లించకండి. మన చేత కల్లు తాగిస్తున్నారు” ... ఇలా ఏకధాటిగా విశ్వం చెప్పిన మాటలకు జనం ముగ్ధులయ్యారు. సభకాగానే పూలదండలు తీసుకువచ్చి ఆ పిల్లవాని మెడలో వేశారు. భారతమాతాకీ జైజై అంటూ అక్కడున్న సభంతా నినాదాలతో నిండిపోయింది. ఇంతలో పోలీసులు వచ్చి అందరినీ పట్టుకు వెళ్ళిపోయారు. జైలులో భయం, భయంగా విశ్వం అక్కడున్న వాళ్ళను అడిగాడు. “జైలంటే ఇదేనాండీ” అని! కాదు “ఇదిరాజమందిరం” అక్కడున్న వాళ్ళ సమాధానం. మరి సింహాసనమేదీ” - ఉద్ధండపిండం అని అక్కడున్న వాళ్ళంతా మెచ్చుకున్నారు.

ఆ తర్వాత విశ్వం మేమమామ కల్లేశుమిత్రుడు ఒకరు ఈ పిల్లవాణ్ణి గుర్తుపట్టి, తీసుకెళ్ళి అదే ఊళ్ళో ఉన్న విశ్వం తాత కంఠిజోస్యుల దగ్గర వదిలిపెడతారు. ఉదయం కంఠిజోస్యులు కూడా పిల్లవాని ప్రసంగం విన్నాడు. కానీ వీడు తన కూతురు సంజమ్మ కొడుకనీ, తన మనవడు అని జోస్యులకు తెలియదు. ఇప్పుడు ఆ పిల్లవాణ్ణి చూసిన తర్వాత నా కూతురు కడుపున ‘సింహపు పిల్ల’ పుట్టింది అని ఎంతో సంతోషించాడు.

ఇలా ఆనాటి స్వాతంత్రోద్యమ కాంక్ష 10 సం॥లు కూడా నిండని పసిబాలలమీదే కాకుండా ముసలివాళ్ళను సైతం ప్రభావితం చేసిందని ఈ గృహభంగం నవల ఆధారంగా తెలుస్తోంది.

Cover Page

ఈ నవలలోని సంజమ్మ ఖైరప్ప గారి తల్లి గౌరమ్మ. సంజమ్మ పిల్లలు చనిపోగా మిగిలిన ఒకే ఒక్కడు విశ్వం. ఆ విశ్వమే ఎస్.ఎల్. ఖైరప్ప.

References:

- 1) Novels by M.S. Vijayaharan
- 2) Sakshi Paper - S.L. Bhyrappa.
- 3) The problem of cultural tranlation A study of Bhyrappa's Novels in English - Sharya Pralhad Potnis (R.G. Kulkarni) 12.05.2017.
- 4) A study of Identity crisis in the select fiction of S.L. Bhyrppa and Arun Joshi - Vanamala S.M. (K.T. Sunitha) 20.04.2017.
- 5) U.R. Ananthamurthy Matter S.L. Bhyrappa avara Kadmbarigala toulanika Adhyayana R-Ravi (T. Jayalakshmi) 24.12.2019.
- 6) Truth and beauty a study in the correlation between the epistemic and the aesthetic - S.L. Bhyrappa (A.G. Javdekar) 17.12.2015.
- 7) The post independence Indian fiction in Enlish transaltion study in Socio Cultural dynamics with referencce to the Indian Novels translated into English - Digulu.
- 8) Ajariprasad dwived be banabhatt Ki atmakatha our S.. Bhyrappa ke Saarth mein abhivykt rastirya Chetana Ka Swaroop - Mamatha K.T. (Uma R. Hegde) 29.05.2017.
- 9) Representation of Brahmins and Brahmiism in Indian English Novels Translated Novels and Autobiographics - Govinda - N.S. (d.R. hashidahra) (26.Jul 2018).
- 10) The Literary Transmigration of Draupadi in Pratibha Rays Yajnaseni and Chitra Banerjee Divakarunis the palace of illusions - L. Kavathia Nair (S. Stephen Jebanesan) 09.05.2020.